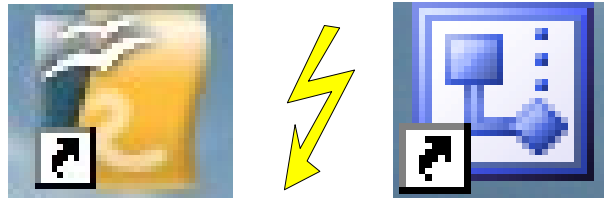

5. Darbs kursā Operētājsistēmās II

OpenOffice.org Draw vs. MS Office Visio

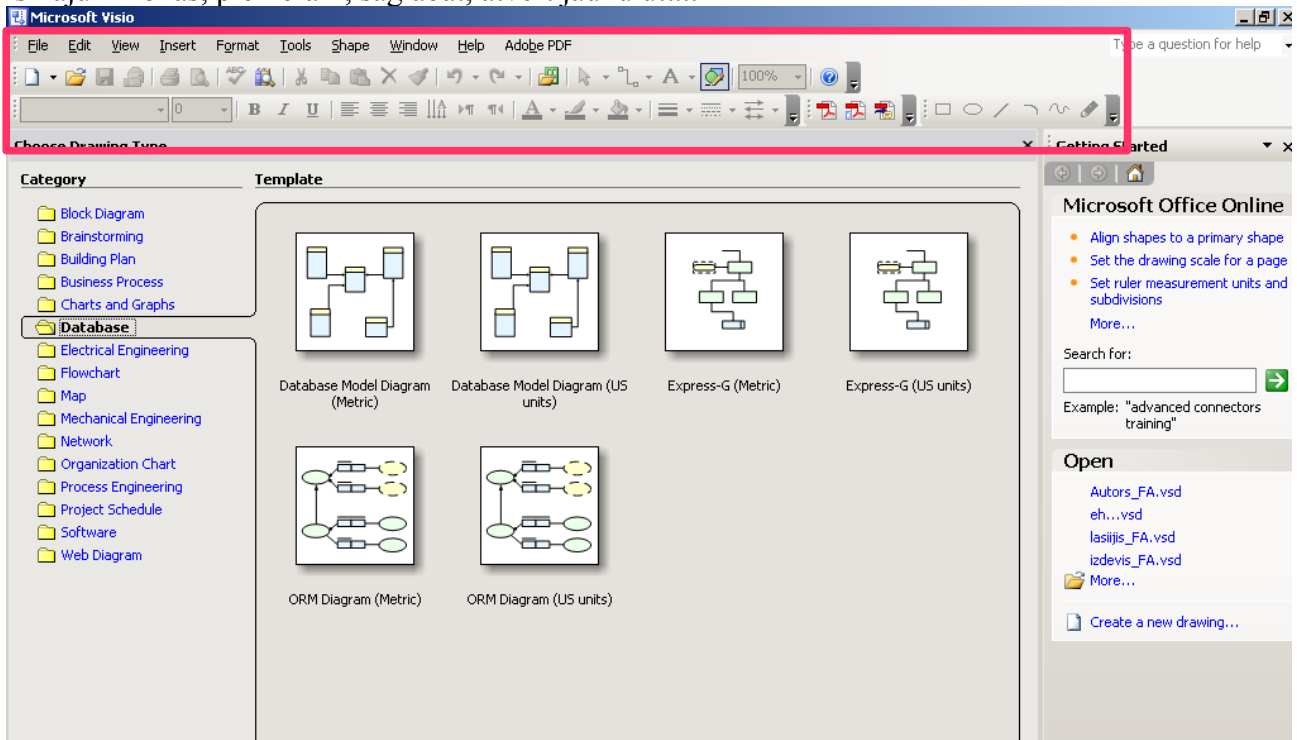

Lietotāju interfeiss

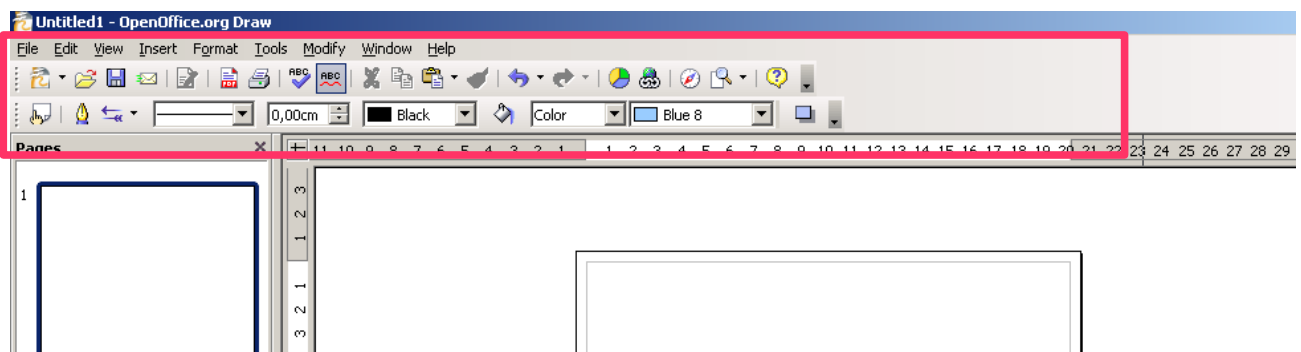
Abas programmas, gan OpenOffice.org Draw (Ooo Draw), gan Microsoft Office Visio (MS Visio) piedāvā ērtu grafisku lietotāju saskarni, kas grafikas radīšanai ir pilnīgi neatņemama sastāvdaļa.

Izvēlņu sistēma

MS Visio līdzīgi kā pārējām MS Office programmām ir standart izvēlņu izvietojums. Loga augšdaļā ir redzamas galvenās izvēlnes- File, Edit..., zem tām seko biežāk izmantotās īsinājumiņas, piemēram, saglabāt, atvērt jaunu utt...

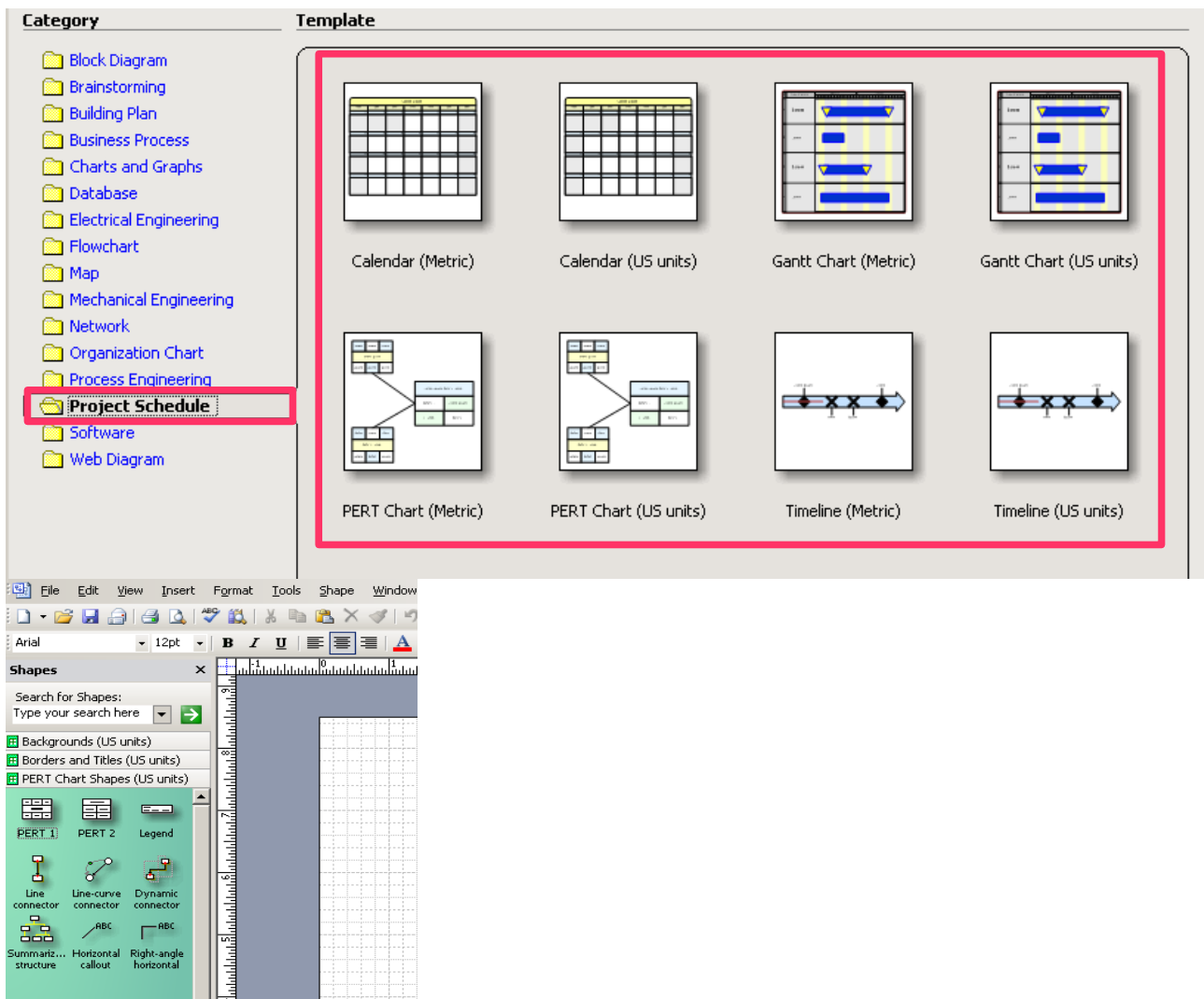

Tādu pašu izvēlņu izvietojumu piedāvā arī Ooo Draw.

Darba uzsākšana

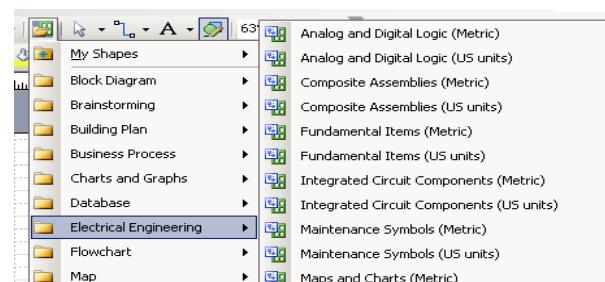
Atverot MS Visio programmu, lietotājam tiek uzreiz piedāvāta iespēja izvēlēties kādu projektu viņš vēlas veikt. Attiecīgi no izvēlētā tipa lietotājam sānos parādās jauna rīkjosla ar dažādu figūru sagatavēm.

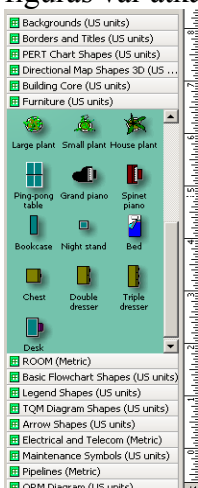
Kas sākumā liekas ļoti ērta un pārskatāma iespēja, jo uzspiežot uz attiecīgās figūras un ievielkot to darba virsmā(lapā) tā tur arī tiek izveidota. Problēmas sāk rasties, ja lietotājs vēlas ielikt kādu figūru kas nav šajā izvēlnē. Rīkjoslā stāv atsevišķa sadaļa, kur ir pieejamas dažas pamatfigūras – četrstūris, aplis, taisna līnija, liekta līnija, lauzta līnija un zīmēt līniju.

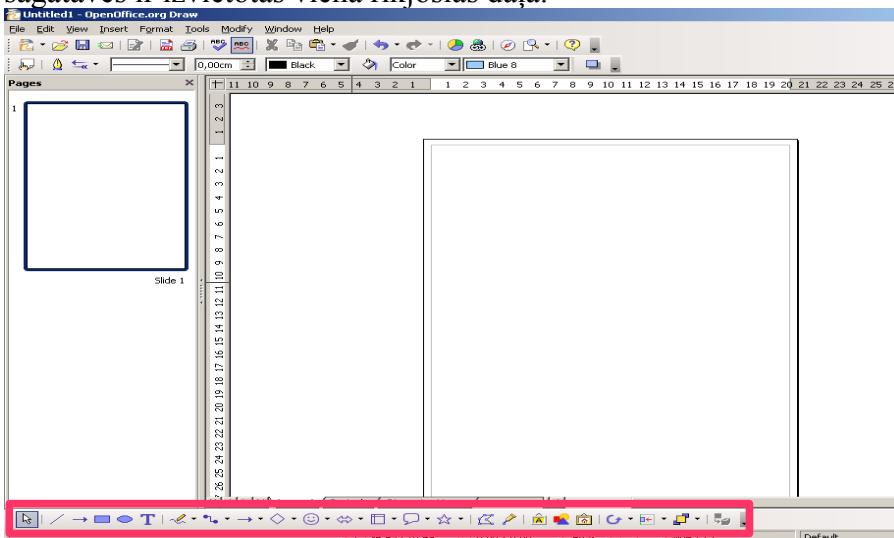
Ja ar šīm pamatfigūrām nepietiek, tad lietotājam izmantojot izvēlni *Shapes* ir jāpievieno jauna sagatave figūru sagatave.

Meklējot jaunās figūru sagataves, var redzēt šo sagatavju nosaukumu, bet atšķirībā no projekta sākuma, vairs nav iespējams redzēt kas zem katras sagataves ir. Attiecīgi, ja lietotājam ir nepieciešams izmantot vairākas figūras no dažādām figūru sagatavēm, tad visas šīs sagataves jāizvēlās, lai veidotu kādas vidēji sarežģītas diagrammas ir nepieciešamas ap 10 sagatavēm, jo nav izveidotas “biežāk lietotās” sagataves. Tā kā arī lielākajā daļā sagatavju ir daudzas nevajadzīgas figūras, tad šī iepriekš pārskatāmā izvēlne ir pārvērtusies samērā haotiskā un nepārskatāmā izvēlnē. Šajās izvēlnēs papildus problēmas rada arī fakts, ka dažādās sagatavēs figūras var atkārtoties.

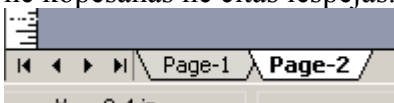

Atverot Oo Draw lietotājam uzreiz jau tiek piedāvāts sākt darbu. Gandrīz visas figūru sagataves ir izvietotas vienā rīkjoslās daļā.

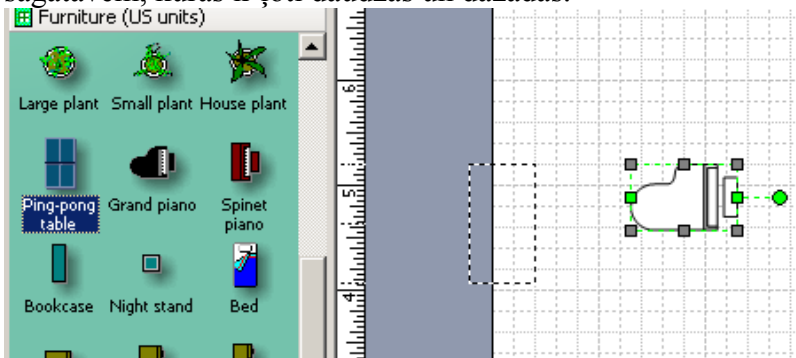
Abas programmas piedāvā veidot vairākas lapas reizē. Kā augstāk esošajā attēlā redzams Oo Draw sānos ir izvēlne “Pages”, kur ir redzamas izveidotās lapas līdzīgi kā prezentāciju veidošanas programā MS PowerPoint. Atšķirībā no MS Visio, kur sānu izvēlne ir tikai redzama, vai atslēgta, Programmā Oo Draw šī izvēlne ir ļoti ērti paslēpjama, kas dos lietotājam lielāku brīvo darba virsmu. Jauzslavē arī iespēja lapas kopēt un dzēst, jo piemēram, situācijā, kad jāveido daudzas ļoti līdzīgas diagrammas, tas ievērojami saīsina izstrādes laiku.

MS Visio lapas ir veidotas pēc ļoti līdzīga principa, kā MS Excel programmā. Nepiedāvājot ne kopēšanas ne citas iespējas.

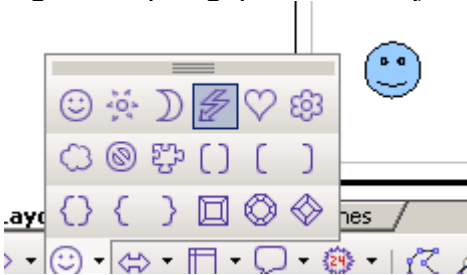

Attēlu veidošana / pielāgošana

Kā jau auzgstāk minēju tad MS Visio veidojot attēlus, figūras ieviek no blakus esošajām figūru sagatavēm, kuras ir ļoti daudzas un dažādas.

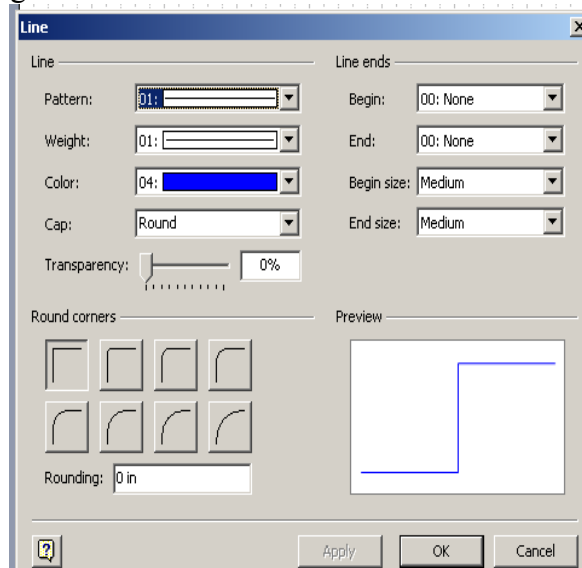
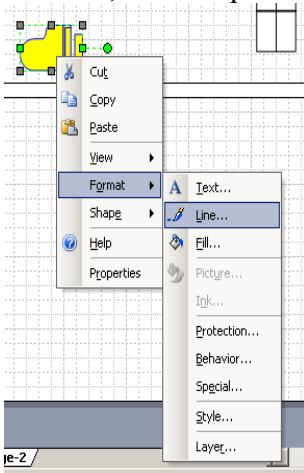
Turklāt Ooo Draw figūras var izveidot, izvēloties attiecīgo figūru zīmēšanas joslā un to uzzīmējot uz darba virsmas. Vienkāršāku attēlu veidošanai ar Ooo Draw sastopamajām figūru sagatavēm pilnīgi pietiek. Veidojot sarežģītākas, tās ir jāveido no mazākiem "klucīšiem".

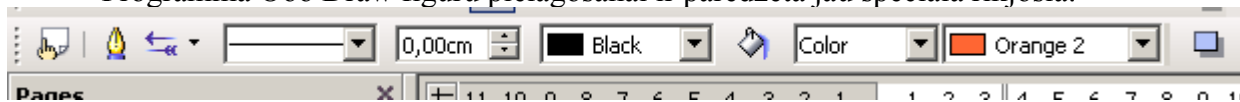
Attēlu formatēšanai MS Visio ir rīkjoslās jau paredzētas pamatdarbības, piemēram, izvēlēties līnijas krāsu, izvēlēties aizpildījuma krāsu un izvēlēties teksta krāsu.

Sarežģītākai formatēšanai noklikšķinot uz figūras labo peles taustiņu jaatver speciālās izvēlnes, kurās ir palšas iespējas figūru pielāgošanai.

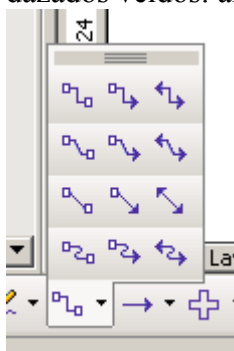
Programmā Ooo Draw figūru pielāgošanai ir paredzēta jau speciāla rīkjosla:

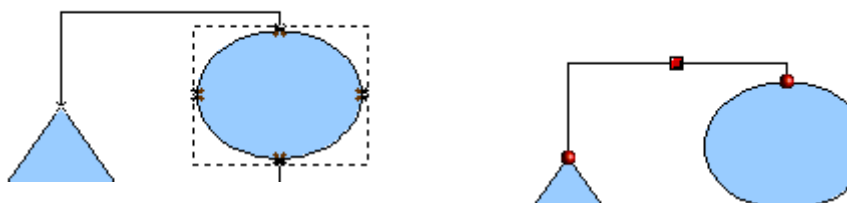
Šajā rīkjoslā ir daudzas līdzīgas iespējas figūru pielāgošanā kā MS Visio speciālajās pielāgošanas izvēlnēs.

Specifisku attēlu veidošana Ooo Draw

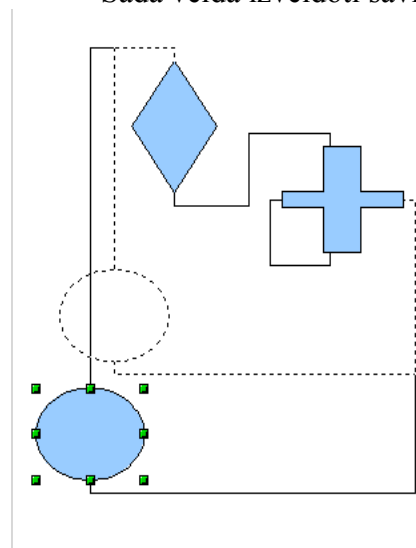
Vienkāršās zīmēšanas programmās, bieži rodas problēmas, ja tiek savienoti 2 sarežģīti objekti, un mainot kaut nedaudz to savstarpējo izvietojumu, visi savienojumi ir jāpārveido. Ooo Draw piedāvā vienkāršu un ērtu iespēju objektus savienot dinamiski. Kā zemāk attēlā redzams dažādos veidos: ar lauztām līnijām, ar liektām līnijām, ar bultām utt...

Šādā veidā pie objektiem (speciālos punktos) var piekabnāt savienojumus.

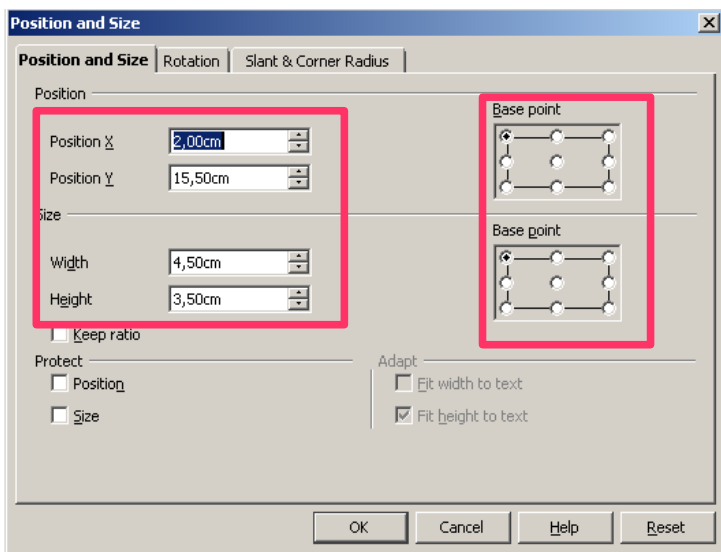

Šādā veidā izveidoti savienojumi vēlāk mainot objektu savstarpējo atrašanos mainās līdzī.

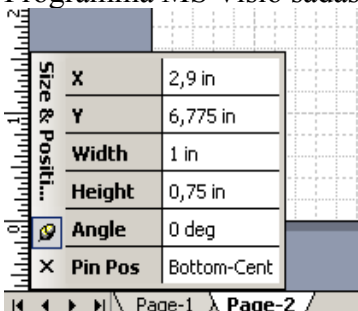

Jāpiebilst, ka šādu iespēju piedāvā arī MS Visio, tikai ar sarežģītākām konfigurēšanas iespējām.

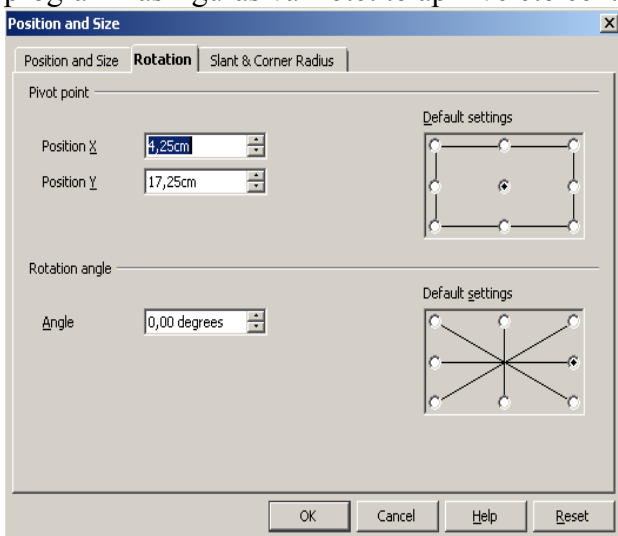
Ļoti ērta iespēja figūru pielāgošanā ir “Position and Size”, kas pārskatāmi ļauj kādu figūru izvietot pēc kāda noteikta figūras punkta lapā. Šādā veidā var arī pielāgot figūras izmērus.

Programmā MS Visio šādas darbības realizācija ir daudz nepārskatāmāka:

Līdzīgā veidā var arī figūru rotēt, pēc kāda noteikta kontrolpunkta. Turklāt MS Visio piedāvā tikai standart rotēšanas iespēju pēc noklusētā figūras centra. Turklāt grafiski mainot figūras centru abās programmās figūras var rotēt to ap izvēlēto centru.

Formātu savietojamība

Attēli

Ooo Draw atbalstītie attēlu formāti:

```
BMP - Windows Bitmap (*.bmp)
DXF - AutoCAD Interchange Format (*.dxf)
EMF - Enhanced Metafile (*.emf)
EPS - Encapsulated PostScript (*.eps)
GIF - Graphics Interchange Format (*.gif)
JPEG - Joint Photographic Experts Group (*.jpg;*.jpe)
MET - OS/2 Metafile (*.met)
PBM - Portable Bitmap (*.pbm)
PCD - Kodak Photo CD (768x512) (*.pcd)
PCD - Kodak Photo CD (192x128) (*.pcd)
PCD - Kodak Photo CD (384x256) (*.pcd)
PCT - Mac Pict (*.pct)
PCX - Zsoft Paintbrush (*.pcx)
PGM - Portable Graymap (*.pgm)
PNG - Portable Network Graphic (*.png)
PPM - Portable Pixelmap (*.ppm)
PSD - Adobe Photoshop (*.psd)
RAS - Sun Raster Image (*.ras)
SGF - StarWriter Graphics Format (*.sgf)
SGV - StarDraw 2.0 (*.sgv)
SVM - StarView Metafile (*.svm)
TGA - Truevision Targa (*.tga)
TIFF - Tagged Image File Format (*.tif;*.tiff)
WMF - Windows Metafile (*.wmf)
XBM - X Bitmap (*.xbm)
XPM - X PixMap (*.xpm)
```

MS Visio atbalstītie attēlu formāti:

```
Compressed Enhanced Metafile (*.emz)
Enhanced Metafile (*.emf)
Graphics Interchange Format (*.gif)
JPEG File Interchange Format (*.jpg)
Portable Network Graphics (*.png)
Scalable Vector Graphics (*.svg;*.svgz)
Tag Image File Format (*.tif;*.tiff)
Windows Bitmap (*.bmp;*.dib)
Windows Metafile (*.wmf)
```

Populārākos attēlu failu formātus, tādus kā *bmp*, *jpg*, *gif*, *tif*, *png* atbalsta abas programmas. Ir arī polulāri formāti, kurus diemžēl atbalsta tikai viena no programmām, kā *svg* un *psd*, tomēr nenoliedzami jāsaprot ka daudz lielāks atbalsts ir Ooo Draw programmai.

Dokumenti / attēli to tālākai apstrādei

Ooo Draw atbalstītie:

OpenDocument Drawing (*.odg)
OpenDocument Drawing Template (*.otg)
OpenOffice.org 1.0 Drawing (*.sxd)
OpenOffice.org 1.0 Drawing Template (*.std)
DXF - AutoCAD Interchange Format (*.dxf)
EMF - Enhanced Metafile (*.emf)
EPS - Encapsulated PostScript (*.eps)
MET - OS/2 Metafile (*.met)
PCT - Mac Pict (*.pct)
SGF - StarWriter Graphics Format (*.sgf)
SGV - StarDraw 2.0 (*.sgv)
StarDraw 3.0 / 5.0 (*.sda;*.sdd)
StarDraw 3.0 / 5.0 Templates (*.vor)
SVM - StarView Metafile (*.svm)
WMF - Windows Metafile (*.wmf)
BMP - Windows Bitmap (*.bmp)
GIF - Graphics Interchange Format (*.gif)
JPEG - Joint Photographic Experts Group (*.jpg;
PBM - Portable Bitmap (*.pbm)
PCX - Zsoft Paintbrush (*.pcx)
PGM - Portable Graymap (*.pgm)
PNG - Portable Network Graphic (*.png)
PPM - Portable Pixelmap (*.ppm)
PSD - Adobe Photoshop (*.psd)
RAS - Sun Raster Image (*.ras)
TGA - Truevision Targa (*.tga)
TIFF - Tagged Image File Format (*.tif;*.tiff)
XBM - X Bitmap (*.xbm)
XPM - X PixMap (*.xpm)
PCD - Kodak Photo CD (768x512) (*.pcd)

MS Visio atbalstītie:

Drawing (*.vsd; *.vdx)
Stencil (*.vss; *.vsx)
Template (*.vst; *.vtx)
Workspace (*.vsw)
Scalable Vector Graphics (*.svg; *.svgz)
AutoCAD Drawing (*.dwg; *.dxf)
Compressed Enhanced Metafile (*.emz)
Enhanced Metafile (*.emf)
Graphics Interchange Format (*.gif)
JPEG File Interchange Format (*.jpg)
Portable Network Graphics (*.png)
Graphics Interchange Format (*.gif)
JPEG File Interchange Format (*.jpg)
Portable Network Graphics (*.png)
Tag Image File Format (*.tif; *.tiff)
Windows Bitmap (*.bmp; *.dib)
Windows Metafile (*.wmf)

Līdzīgi kā attēliem, arī šeit abas programmas atbalsta populārākos standartus. Vienīgais izņēmums ir svg ko neatbalsta Ooo. Ļoti interesants fakts ir arī tāds, ka neskatoties uz to ka abas šīs programmas ir jau samērā sen izveidotas tās neatbalsta otras programmas standarta failu formātus, kas savkārt nozīmē, ka programmu formāti nav savstarpēji savietojami.

Iespēja saglabāt attēlus

Ooo Draw atbalstītie failu formāti:

```
OpenDocument Drawing (.odg)
OpenDocument Drawing Template (.otg)
OpenOffice.org 1.0 Drawing (.sxd)
OpenOffice.org 1.0 Drawing Template (.std)
StarDraw 5.0 (.sda)
StarDraw 5.0 Template (.vor)
StarDraw 3.0 (.sdd)
StarDraw 3.0 Template (.vor)
```

Tā kā Ooo ir veidots uz *Star office* bāzes, tad lielu izbrīnu nerada fakts, ka gatavo attēlu var saglabāt arī *Star office* standartos. Šie ir tie formāti kuros tiek saglabāta arī visa informācija par attēla izveidi, tādā veidā šos failus atverot, viņos varēs strādāt tā pat kā ar tikko iesāktu projektu.

Izvēlnē File->Export var atrast arī citus formātus, kuros netiks saglabāta visa informācija, kas palīdzētu failu pēc tam pārveidot kā jaunu projektu, jo veidošanas informācija šajos formātos tiek vai nu pilnīgi, vai daļēji dzēsta.

```
HTML Document (OpenOffice.org Draw) (.html;.htm)
PDF - Portable Document Format (.pdf)
Macromedia Flash (SWF) (.swf)
-----
XHTML (.xhtml)
BMP - Windows Bitmap (.bmp)
EMF - Enhanced Metafile (.emf)
EPS - Encapsulated PostScript (.eps)
GIF - Graphics Interchange Format (.gif)
JPEG - Joint Photographic Experts Group (.jpg;.jpeg)
MET - OS/2 Metafile (.met)
PBM - Portable Bitmap (.pbm)
PCT - Mac Pict (.pct)
PGM - Portable Graymap (.pgm)
PNG - Portable Network Graphic (.png)
PPM - Portable Pixelmap (.ppm)
RAS - Sun Raster Image (.ras)
SVG - Scalable Vector Graphics (.svg)
SVM - StarView Metafile (.svm)
TIFF - Tagged Image File Format (.tif;.tiff)
WMF - Windows Metafile (.wmf)
XPM - X PixMap (.xpm)
```

MS Visio atbalstītie failu formāti:

```
Drawing (*.vsd)
Stencil (*.vss)
Template (*.vst)
XML Drawing (*.vdx)
XML Stencil (*.vsx)
XML Template (*.vtx)
-----
Visio 2002 Drawing (*.vsd)
Visio 2002 Stencil (*.vss)
Visio 2002 Template (*.vst)
Scalable Vector Graphics (*.svg)
Scalable Vector Graphics - Compressed (*.svgz)
AutoCAD Drawing (*.dwg)
-----
AutoCAD Interchange (*.dxf)
Web Page (*.htm; *.html)
Compressed Enhanced Metafile (*.emz)
Enhanced Metafile (*.emf)
Graphics Interchange Format (*.gif)
JPEG File Interchange Format (*.jpg)
-----
Portable Network Graphics (*.png)
Tag Image File Format (*.tif)
Windows Bitmap (*.bmp; *.dib)
Windows Metafile (*.wmf)
```

Tā kā vienīgi attēlu saglabājot kā MS Visio Drawing to varēs atvēt tālākai apstrādei, tad MS Visio arī citu failu formātu saglabāšana ir izvēlnē *Save as*

Kopsavilkums

Abas programmas, gan Ooo Draw, gan MS Visio izpilda ļoti līdzīgus uzdevumus. Lietotāju interfeis ir abām programmām ir ļoti līdzīgs kā lielākajai daļai Microsoft platformām radītajiem produktiem.

Nebūtu īpaši jauztrucas, ka kāda no šīm programmām varētu neatbalstīt kādu pazīstamu failu formātu, izņēmumi ir tad, ja lietotājs strādā ar specifiskiem formātiem, tādiem kā *svg* vai *psd*.

Vispārīgi iesācējiem vai ļoti vienkāršu uzdevumu veikšanai labāk būtu izmantot MS Visio, jo programma jau sākumā piedāvā, daudzas figūru sagataves, kuras vienkārši jāievelk darba virsmā un attiecīgi no vajadzībām jāsavieno ar līnijām un jānomaina to krāsa. Arī teksta ievietošana abām programmām ir ļoti līdzīga, un praktiski grūti ir atrast kādu atšķirību.

Nedaudz sarežģītāku attēlu veidošanai parocīgāka ir Ooo Draw, jo tā sneidz daudzas visplašāk izmantotās iespējas pārskatāmā veidā lietotājam rīkjoslās. Arī no pārskatāmības viedokļa, ērtāk ir strādāt ar Ooo Draw, jo šīnī programmā rīki ir izvietoti kā palīglīdzekļi, nevis kā MS Visio, kur figūru sagataves aizņem 1/5 daļu no darba virsmas horizontālā virzienā.

Sarežģītu attēlu veidošanai, kā arī lietpratējiem ietektu izmantot MS Visio, jo tā piedāvā ļoti plašas pielāgošanas iespējas, kuras gan atšķirībā no Ooo Draw nav tik ērti piejamas, kā arī satur daudzas papildiespējas. Kā interesantu piemēru varu minēt iespēju no Fiziskā datu bāžu modeļa izveidot gandrīz gatavus skriptus to datubāžu realajai veidošanai.